

Sulama Birlikleri Kamu Kaynağı Kullanmıyor Mu?

SULAMA BİRLİKLERİ KAMU KAYNAĞI KULLANMIYOR MU?

Halil MEMİŞ

Yapılan bir tespit (Yazar'ın ismini saklı tutuyorum), aynen şöyle deniyor: "Ayrıca Sulama Birlikleri kamu kaynağı kullanmadığı için Sayıştay tarafından denetlenmesi de mümkün değildir."

Kamu kaynağı nedir...

Mevzuatımızda kamu kaynağı tanımı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yapılmıştır. Kanunun 3 üncü maddesindeki tanıma göre; "Borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri ifade eder."

Buradan yola çıkarak şöyle bir tanımda oluşturabiliriz: Kamuya ait veya kamu gücü kullanılarak elde edilen gelirler, taşınır ve taşınmaz mallar, para, alacak ve haklar, bağış ve yardımlar, borçlanma suretiyle elde edilenler dahil her türlü değerler kamu kaynağıdır.

Yazar tespitlerinde; "Ülkenin su kaynaklarının rasyonel, etkin ve verimli kullanımının sağlanması, çiftçilerce kullanılan suyun yönetimini kontrollü olarak kendilerine verilmek suretiyle katılımcılığın sağlanması amacıyla 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu çıkarılmıştır. " diyor.

Devam ediyor Yazar: "Bu amaç ; söz konu yasanın “ Amaç ve Kapsam “ başlıklı 1. Maddesinde “(1) Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel

Müdürlüğünün onayını almak suretiyle işletirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yürütmek, tesisi geliştirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kuruluşu, organlar ile görev ve yetkilerini düzenlemektir....."

Sormak gerek;

6172 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde sulama birlikleri kamu tüzel kişiliğine hazidir demesine rağmen, sulama birliklerini özel şirket olarak mı görüyorsunuz ki, çiftçilerden toplanan paranın oluşturduğu kaynağı kamu kaynağı kabul etmiyorsunuz?

Çiftçiler, ödedikleri hizmet bedellerini, bir ticari şirketin ticari malları veya hizmetleri için mi ödüyor?

Sulama birlikleri, yukarıda yazarın da yaptığı tespitte belirttiği gibi, "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak,"..." amacıyla kurulmadı mı? Eğer bu amaçla kurulduysa, DSİ'ye ait ve sulama birliklerinin kullandığı tesisler, yukarıda kanuni tanımını verdiğimiz kamu kaynaklarından değil midir? Gökten zembille gelmediklerine göre...

Hadi hepsini geçtik, "SU" en büyük kamu kaynağı değil mi? Kamu vatandaşların, toplumun, Devletin ta kendisi ise.... SU, bizim geçmişten aldığımız, bugün kullandığımız, geleceğe de muhafaza ederek taşımak zorunda olduğumuz en büyük kamu kaynağı değil mi?

İşte; bizler, suyu yönetenler ve kullananlar bir bütün olarak SU'yu en büyük kamu kaynağı olarak göremediğimiz, o çerçevede politikalar üretmek için gerekeni yapmadığımız sürece, maalesef ki maalesef, sulama birlikleri de, çiftçilerimiz de, su kaynaklarımızda kötü gidişine devam edecektir...

En baştaki tespite bir kez daha dönelim: Yazar ne diyordu?

"Ayrıca Sulama Birlikleri kamu kaynağı kullanmadığı için Sayıştay tarafından denetlenmesi de mümkün değildir."

6172 sayılı Kanununun "Denetim ve birlik mallarının durumu" 18 inci maddesi ne diyor?

"(1) Birliklerin idari ve mali denetimi, her yıl valiler tarafından yapılır veya yaptırılır. Birliğin idari ve mali denetimini yapmak üzere vali tarafından, vali yardımcısının başkanlığında; defterdar, tarım il müdürü, DSİ bölge müdürü ve il mahalli idareler

müdürü veya bunların görevlendirecekleri temsilcilerden oluşan bir denetim komisyonu kurulur.

(2) Denetim komisyonu raporu, valilik tarafından kamuoyunun bilgisine sunulur.

(3) Komisyon tarafından yapılan denetim sonucu tespit edilen kamu zararı tahsil edilmek üzere sorumlulara tebliğ edilir. Tebligattan itibaren otuz gün içinde ödemenin yapılmaması veya tespit edilen kamu zararına sorumlular tarafından itiraz edilmesi durumunda dosya hakkında karar verilmek üzere vali tarafından Sayıştaya gönderilir. Sayıştay kararının kesinleşmesinden sonra kamu zararı sorumlular tarafından otuz gün içinde birlik hesabına yatırılır. Tespit edilen kamu zararı, sorumlular tarafından otuz gün içinde yatırılmaması halinde 2004 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(4) Birlikler, Bakanlığın idari ve teknik denetimine tabidir.

(5) Birlikler, Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.

(6) Birlikler hesaplarını ihtiyaç halinde sermaye piyasasında bağımsız denetimle yetkili kuruluşlar listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarına denettirebilir.

(7) Birliğin devraldığı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları Devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 5237 sayılı Kanunun Devlet malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur."

Tercüme edelim. Madde diyor ki;

- Birliklerin denetimleri sonucu tespit edilen kamu zararlarına itiraz halinde dosya Sayıştay'a gönderilir. Yani diyor ki Kanun, nihai kararı Sayıştay verir. Hadi bunu yorumlayamadık...

- "Kanun kör göze parmak" misali diyor ki; "Birlikler, Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir."

- Kamu kaynağı tanımında ne vardı? "kamuya ait taşınır ve taşınmazlar" vardı. Kanun ne diyor? Diyor ki Kanun;

"Birliğin devraldığı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları Devlet malı olup," diyor...

Benden bu kadar...

Lafın doğrusu deliye...

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA